

Sygn. akt II Ka 435/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jerzy Kozaczuk
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Adriana Wysokińskiego

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2016 r.

sprawy skazanego **J. K.**

na skutek apelacji, wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 25 kwietnia 2016 r. sygn. akt II K 112/16

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia skazanego J. K. od wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 435/16

UZASADNIENIE

J. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Siedlcach, z dnia 09 grudnia 2004 roku w sprawie **VII K 1471/04**, za czyn z art. 178a § 1 kk na karę grzywny w liczbie 80 stawek dziennych o wysokości 10,00 złotych każda z nich, na podstawie art. 42 § 2 kk orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat i świadczenie pieniężne w wysokości 100,00 złotych na cel społeczny - karę grzywny i środek karny wykonano;

II. Sądu Rejonowego w Siedlcach, z dnia 29 grudnia 2008 roku w sprawie **VII K 1268/08**, za czyny popełnione:

1) z art. 178 § 1 kk

2) z art. 178a § 1 kk w zw. z art. 244 kk i w zw. z art. 11 § 2 kk, gdzie za czyn z pkt 1) skazano go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 42 § 2 kk orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, za czyn z pkt 2) skazano go na karę 1 roku pozbawienia wolności, na podstawie art. 42 § 2 kk orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat i świadczenie pieniężne w wysokości 200,00 złotych na cel społeczny, w konsekwencji orzeczono wobec niego łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary łącznej warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby i orzeczono grzywnę w liczbie 100 stawek dziennych o wysokości 10,00 złotych każda z nich, karę pozbawienia wolności najpierw zarządzono do wykonania, następnie zastosowano wobec skazanego warunkowe przedterminowe

zwolnienie, które postanowieniem SO w Siedlcach z dnia 01 lutego 2016 roku zostało odwołane - karę grzywny i środki karne wykonano, **wykonaniu podlega kara pozbawienia wolności**;

III. Sądu Rejonowego w Siedlcach, z dnia 18 stycznia 2013 roku w sprawie **VII K 690/12**, za czyn popełniony z art. 178a § 4, gdzie wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności i na podstawie art. 42 § 2 kk orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, zaś na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby i orzeczono grzywnę w liczbie 100 stawek dziennych o wysokości 10,00 złotych każda z nich oraz orzeczono wobec niego świadczenie w kwocie 100,00 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - środki karne i grzywnę wykonano, kara pozbawienia wolności nie podlega wykonaniu;

IV. Sądu Rejonowego w Siedlcach, z dnia 29 września 2015 roku w sprawie **II K 147/15**, za czyn popełniony z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, gdzie skazano go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności na podstawie art. 42 § 2 kk orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat - **kara i środek karny podlegają wykonaniu**.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem łącznym z dnia 25 kwietnia 2016 r., sygn. II K 112/16:

1. na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk, art. 86 § 1 kk, art. 569 § 1 kpk oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw – **połączył**:

- karę łączną **2 (dwóch) lat** pozbawienia wolności, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 29 grudnia 2008 roku w sprawie **VII K 1268/08** i
- karę jednostkową **8 (ośmiu) miesięcy** pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 29 września 2015 roku w sprawie **II K 147/15**,

i wymierzył skazanemu łączną karę **2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności**, na poczet której na podstawie art. 577 kpk zaliczył okres tymczasowego aresztowania i odbywania kary w sprawie **II K 147/15** od dnia 13 sierpnia 2015 r. do dnia 29 września 2015 r. oraz od dnia 13 listopada 2015 r. do dnia 25 kwietnia 2016 r., a także w sprawie **VII K 1268/08** od dnia 24 października 2013 r. do dnia 22 lipca 2014 r.

2. w pozostałej części w/w wyroki pozostawił odrębnemu wykonaniu;

3. na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym pozostałych wyroków opisanych w części wstępnej wyroku łącznego;

4. zwolnił skazanego z kosztów sądowych, wydatki przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniósł skazany J. K., zaskarżając go w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze. Orzeczeniu temu zarzucił rażąco niewspółmierność kary, spowodowaną brakiem dostatecznego uwzględnienia znaczenia bliskiego związku podmiotowo-przedmiotowego zarzucanych mu czynów, jak również jego pomyślnie przebiegającej resocjalizacji w warunkach jednostki penitencjarnej, w której przebywa.

Podnosząc powyższe, skazany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w taki sposób, aby orzec karę łączną w wymiarze dwóch lat i miesiąca pozbawienia wolności.

Na rozprawie apelacyjnej nie stawił się skazany J. K. – prawidłowo pouczony nie złożył wniosku o sprowadzenie na rozprawę odwoławczą. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy w Siedlcach zważył, co następuje:

Apelacja skazanego nie jest zasadna i na uwzględnienie nie zasługuje.

Poprzedzając zasadniczą część rozważań stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy dokonał prawidłowej oceny w zakresie warunków formalnych koniecznych do wydania wyroku łącznego w oparciu o art. 85 § 1 i 2 kk, art. 86 § 1 kk i art. 569 § 1 kpk, słusznie wskazując, iż na mocy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r., w odniesieniu do osoby skazanego winy być stosowane przepisy w brzmieniu po nowelizacji Kodeksu Karnego i Kodeksu Postępowania Karnego, jaka nastąpiła z dniem 01 lipca 2015 r. Tym samym, prawidłowo orzekł o połączeniu kar za przestępstwa, za które J. K. został skazany prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Siedlcach w sprawach o sygn. akt VII K 1268/08 i II K 147/15. Sąd I instancji nie dopuścił się także błędu w zakresie, w jakim stwierdził brak przesłanek formalnych do połączenia pozostałych wyroków. Problematicznym rozstrzygnięciem, kwestionowanym przez skazanego jest sam wymiar kary łącznej, która w jego ocenie poprzez swoją surowość charakteryzuje się rażąco niewspółmiernością (art. 438 pkt 4 kpk).

W ocenie Sądu Okręgowego, w tym układzie procesowym zarzut apelującego wskazujący na rażąco surowość kary łącznej w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności jest całkowicie nietrafny.

Rażąca niewspółmierność kary, o jakiej stanowi art. 438 pkt 4 kpk, zachodzi bowiem jedynie wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, w rozważanym przypadku kary łącznej, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna dysproporcja pomiędzy sumą kar zasadniczych, wymierzonych w poszczególnych wyrokach podlegających łączeniu, a dolegliwością jaką należałoby skazanemu wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania sądowych reguł kształtowania kary łącznej.

Zmiana wysokości orzeczonej kary może w postępowaniu odwoławczym nastąpić jedynie wówczas, gdy kara jawi się jako „rażąco niesprawiedliwa”. Owa niewspółmierność poprzedzona została w ustawie określeniem „rażąca”, co wyraźnie zaostroża kryterium zmiany wyroku w orzeczeniu reformatoryjnym z powodu czwartej względnej przyczyny odwoławczej. Określenie „rażąca” należy bowiem odczytywać dosłownie i jednoznacznie jako cechę kary, która istotnie bije w oczy, oślepia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 02 czerwca 2016 r., sygn. II AKa 70/16, LEX nr 2079199). Kryterium tego nie spełnia kara łączna orzeczone w zaskarżonym wyroku.

Przypomnieć w tym miejscu należy, iż w przedmiotowej sprawie połączeniu podlegały bezwzględne kary pozbawienia wolności orzeczone w stosunku do skazanego w dwóch sprawach: **VII K 1268/08** – w wymiarze 2 lat (kara łączna orzeczone za dwa czyny w wyniku połączenia kar jednostkowych 1 roku i 6 miesięcy oraz 1 roku pozbawienia wolności) oraz **II K 147/15** – w wymiarze 8 miesięcy.

Sąd Rejonowy, w korzystny dla skazanego sposób, nie rozwiązał dotychczas orzeczonego w sprawie VII K 1268/08 węzła kary łącznej, zgodnie ze znowelizowanym z dniem 01 lipca 2015 r. przepisem art. 85 § 2 kk.

Dolną granicą kary łącznej w tej sprawie była najsurowsza z kar jednostkowych podlegających łączeniu – 2 lata pozbawienia wolności, zaś górną - suma wszystkich w/w kar, tj. 2 lata i 8 miesięcy (art. 86 § 1 kk).

Lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku dowodzi, iż skarżący nie ma racji podnosząc, iż Sąd I instancji w kwestionowanym rozstrzygnięciu nie uwzględnił bliskiego związku podmiotowo-przedmiotowego czynów, za które został on prawomocnie skazany, a które podlegają połączeniu.

W uzasadnieniu pierwszoinstancyjnym Sąd Rejonowy podkreślił bowiem, iż ów związek jest dość bliski (były to przestępstwa z art. 178 § 1 kk w zw. z art. 177 § 1 kk, art. 178a § 1 kk w zw. z art. 244 kk w sprawie VII K 1268/08 oraz czyn z art. 178a § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w sprawie II K 147/15), niemniej jednak, ich odległość czasowa jest dość znaczna. Same wyroki, w których stwierdzono winę skazanego, dzieli niemal 7 lat. Skontrowania wymaga zatem stwierdzenie, iż w przedmiotowej sprawie powiązanie czasowe między czynami, za które został prawomocnie skazany J. K. w sprawach VII K 1268/08 i II K 147/15, w ogóle nie istnieje.

Jak orzekł Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 09 stycznia 2013 r., sygn. III KK 346/12, brak ścisłego związku czasowego i podmiotowo - przedmiotowego pomiędzy przypisanymi skazanemu przestępstwami przemawia

przeciwko stosowaniu zasady pełnej absorpcji przy określaniu wymiaru kary łącznej (LEX nr 1277751; niezwykle podobnie SN we wcześniejszym chronologicznie wyroku z dnia 09 września 1976 r., sygn. II KR 224/76, LEX nr 21724).

Skarżący nie ma także racji podnosząc, iż w zaskarżonym wyroku Sąd Rejonowy nie uwzględnił w dostatecznym stopniu jego postępującego procesu resocjalizacyjnego, jaki następuje obecnie w izolacyjnych warunkach jednostki penitencjarnej. Jak wskazuje się w orzecznictwie, zachowanie skazanego w czasie wymierzania kary łącznej może mieć znaczenie dla wymiaru kary, ale okoliczności tej nie można nadawać nadmiernego znaczenia, bo ma ono jedynie funkcję subsydiarną (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 września 2013 r., sygn. II AKa 142/13, LEX nr 1366142). W ocenie Sądu II instancji wskazanej okoliczności łagodzącej nadano właściwą rangę i znaczenie, w konfrontacji z innymi kryteriami wymiaru kary łącznej, co znajduje swoje odzwierciedlenie w jej wymiarze.

Postulowane przez apelującego orzeczenie o karze łącznej w wymiarze 2 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności, stanowiące rozwiązanie zbliżone do zasady pełnej absorpcji i orzeczenia o karze łącznej w wymiarze 2 lat, gdzie najsurowsza jednostkowa kara (notabene w tym przypadku kara łączna) niejako niemal „pochłania” drugą karę podlegającą łączeniu, oznaczałaby w istocie bezpodstawne, quasi darowanie skazanemu jej odbycia. Rozstrzygnięcie tej treści klóciłoby się tym samym z celami kary i przepisem art. 85a kk.

Cele prewencji indywidualnej, z uwagi na liczne zapadłe w stosunku do J. K. późniejsze w stosunku do skazania w sprawie VII 1268/08 wyroki wymagały odstąpienia od zastosowania w stosunku do niego tego skrajnego rozstrzygnięcia. Na marginesie dodać jedynie należy, iż skazanie w sprawie VII K 1268/08 obejmowało warunkowe zawieszenie wykonania kary, a zachowanie skazanego w okresie próby spowodowało zarządzenie jej wykonania. Skazany, którego niemal nic nie nauczyły stosowane w stosunku do niego kary i środki karne, czego dowodzą jego dane o karalności, nie zasługuje w tej sprawie na zastosowanie w stosunku do niego postulowanego przez niego wymiaru kary. Podobieństwo przestępstw jest okolicznością zasadniczo działającą na korzyść skazanego przy wymiarze kary łącznej, jednakże nie można przyjąć, że automatycznie i zawsze stanowi okoliczność zdecydowanie i jedynie łagodzącą - w szczególności przez pryzmat prewencji indywidualnej i celów kary łącznej jakie ma ona osiągnąć w stosunku do skonkretyzowanego podsądnego. Równie dobrze świadczy o niepoprawności sprawcy i jego konsekwencji, czy wręcz premedytacji w dążeniu do łamania porządku prawnego. W ocenie Sądu Okręgowego, tak można ocenić postawę skazanego J. K., który wielokrotnie dopuszczał się przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, nieprzestrzeganiu sądowego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz kierowaniu nimi w stanie nietrzeźwości. Podkreślenia wymaga też fakt, iż w przeciwieństwie do sprawy VII K 1268/08, przestępstwa za które J. K. został skazany w sprawie II K 147/15 dopuścił się w warunkach recydywy, co musiało znaleźć swoje odbicie w wysokości kary łącznej. Skoro kara łączna stanowi syntetyczną, całościową ocenę zachowań skazanego, to winna być także adekwatną i racjonalną, z prewencyjnego punktu widzenia, reakcją organów wymiaru sprawiedliwości za popełnione przez niego przestępstwa, nie zaś przejawem bliżej nieuzasadnionej i wręcz niezrozumiałej, z punktu widzenia całego społeczeństwa, pobłażliwości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 05 marca 2015 r., sygn. akt II AKa 285/14, OSASz 2015/4/5-15, Prok. Pr.-wkl. 2016/4/23, KZS 2016/3/55). Kara łączna ma zlikwidować swoistą konkurencję kar w postępowaniu wykonawczym, wynikłą z kilku skazań wprowadzonych jednocześnie do wykonania. Nie jest to jednak sposób na premiowanie sprawcy większej ilości przestępstw i w ten sposób instytucja kary łącznej nie powinna być postrzegana przez samych skazanych i społeczeństwo. Z tych też względów, stwierdzenia wymaga, iż w tej sprawie, zarówno cele prewencji indywidualnej, jak i generalnej, zostały przez Sąd Rejonowy zważone wzorcowo.

Reasumując, Sąd Odwoławczy nie dopatrył się konieczności jakiegokolwiek ingerencji w pierwszoinstancyjne rozstrzygnięcie o karze wymierzonej J. K..

W tym stanie rzeczy, dzielając zasadność wyroku Sądu Rejonowego i nie znajdując podstaw do uwzględnienia wywiedzionej apelacji, działając na podstawie art. 456 § 1 kpk w zw. z art. 437 § 1 kpk, Sąd Okręgowy w Siedlcach zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk, Sąd Okręgowy zwolnił skazanego od wydatków za II instancję, stwierdzając, że poniesie je Skarb Państwa. Za rozstrzygnięciem tej treści przemawia sytuacja materialna skazanego, który obecnie odbywa karę pozbawienia wolności, nie posiada żadnego majątku, w ZK nie pozostaje zatrudniony odpłatnie, będąc jednocześnie zobowiązanym do świadczeń alimentacyjnych na dwoje dzieci.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w sentencji wyroku.